

પિશ્ચમનો સૈન્ય ઇતિહાસ

Marks : 70

સૂચના: જરૂર જણાય ત્યાં સ્વચ્છ આકૃતિ દોરવી અનિવાર્ય છે. પરિક્ષાર્થીઓ નકશાકૃતિનો ઉપયોગ કરી શકશે.

પ્ર. ૧ [અ] સૈન્ય વિજ્ઞાન એટલે : ? સૈન્ય વિજ્ઞાનનું કાર્યક્ષેત્ર અને ઉપયોગિતા વર્ણવો .

14

અથવા

નેપોલિયન બોનાપાર્ટની યુદ્ધકળાઓ જોમિનીના યુદ્ધવર્ણનોની દ્રષ્ટિએ સમજાવો .

[બ] એક-બે વક્યોમાં જવાબ લખો. [કોઈપણ ચાર]

4

(૧) કેપ્ટન એમ. પી. વર્માના શબ્દોમાં સૈન્ય વિજ્ઞાન એટલે : ?

(૨) યુદ્ધની વ્યૂહરચનામાં કઈ કઈ બાબતોનું ધ્યાન રાખવું પડે છે ?

(૩) ફ્રાન્સની ક્રાંતિ ક્યારે થઈ હતી ? તેનો મુખ્ય નાયક કોણ હતો ?

(૪) નેપોલિયનના પતનના કારણો જણાવો.

(૫) ક્લાઝવિદ્જના ગ્રંથો કઈ પુસ્તક દ્વારા પ્રકાશિત થયા હતા ?

પ્ર. ૨ [અ] ફ્રાન્સની ક્રાંતિ થવાના કારણો જણાવી તેના પરિણામો ચર્ચો.

14

અથવા

અમેરિકન ગૃહયુદ્ધનું વર્ણન સદ્રષ્ટાંત સમજાવો.

[બ] ખરા - ખોટા જણાવો. [કોઈપણ ચાર]

4

(૧) નેપોલિયન ક્યારે પણ પહેલા યુદ્ધમાં શત્રુને પરાજિત કરી શકતો ન

હતો. (૨) યુદ્ધમાં તમામ કાર્યો માટે સૂચનાઓ મહત્વની બની રહે છે.

(૩) અમેરિકન ગૃહયુદ્ધનું મહત્વનું કારણ વિસ્તારવાદી હતું .

(૪) અમેરિકન ગૃહયુદ્ધમાં રિપબ્લિકન પાર્ટીના નેતા વિલિયમ્સ હતા.

(૫) અમેરિકન ગૃહ યુદ્ધમાં ગેટ્સબર્ગનું યુદ્ધ ૧૮૬૩ માં થયું હતું .

P.T.O.

પ્ર. ૩ [અ] પ્રથમ વિશ્વયુધ્ધ થવા માટેના કારણો જણાવી તેના પરિણામોની ચર્ચા કરો.

14

અથવા

પ્રથમ વિશ્વયુધ્ધમાં 'ગ્રૂપ-અ' અને 'ગ્રૂપ-બ' ની રાજકીય વ્યૂહરચનાઓ જણાવો.

[બ] યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ખાલી જગ્યા પૂરો [કોઈપણ ત્રણ]

3

(૧) પ્રથમ વિશ્વયુધ્ધ _____ વર્ષોના સમયગાળા દરમિયાન થયું હતું.

(અ) ૧૯૦૦-૧૯૦૫

(બ) ૧૯૧૪-૧૯૧૮

(ક) ૧૯૧૮-૧૯૨૨

(૨) પ્રથમ વિશ્વયુધ્ધમાં ગ્રૂપ-બ માં _____ દેશ જોડાયેલો હતો .

(અ) બલ્ગેરિયા

(બ) રોમાનિયા

(ક) સ્પેન

(૩) પ્રથમ વિશ્વયુધ્ધમાં _____ દેશે તટસ્થતાની ભૂમિકા નિભાવી નહતી.

(અ) યુ. એસ. એ.

(બ) ચીન

(ક) જાપાન

(૪) પ્રથમ વિશ્વયુધ્ધમાં શરૂઆતના સમયમાં _____ આધારિત શસ્ત્રોનો ઉપયોગ થયો હતો.

(અ) ફાયર

(બ) વિમાન

(ક) સબમરીન

પ્ર. ૪ [અ] દ્વિતીય વિશ્વયુધ્ધના કારણો જણાવી, હિટલરની ભૂમિકા વિશે નોંધ લખો .

14

અથવા

બીજા વિશ્વયુધ્ધમાં મિત્ર રાજ્યોની તરફેણમાં યુધ્ધની બદલાયેલી પરિસ્થિતિનું વર્ણન કરો.[બ]

યોગ્ય જોડકા જોડો.

[કોઈપણ ત્રણ]

3

અ

બ

(૧) મુસોલીન

(૧) ઈંગ્લેન્ડ

(૨) હિટલર

(૨) ઓસ્ટ્રિયા

(૩) ચર્ચિલ

(૩) ઈટાલી

(૪) ડો ડાલ્ફસન

(૪) જર્મની